

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER

Yazan: A.D Spk: Den./N.

- 1- Sanayi ve Teknoloji Bakanı M.Turgut, Türkiye-SB Karma Ekonomik Komisyon
- 2- nu'nun toplantısına katılmak üzere Moskova'ya gitti
- 3- Kivling, İzmir'e gitti
- 4- Şahinkaya, G.Koreli Hanji Endüstri Gurubu başkanı ile uçak sanayi
- 5- kurulması konusunda temaslarda bulundu
- 6- Kuzey Atlantik Asaml. Genel Kurul Raporunda, Türkiye'deki demokr asi-
- 7- nin kontrollü bir demokrasi olacağı belirtildi
- 8- Türkmən, Paris'e gitti
- 9- MGK, Anavatan Partisi ile Halkçı Partiden yedişer kurucu üyeyi veto
- 10- etti
- 11- DİSK davasına devam edildi. TekGes İş Sendikasının 27 yöneticisi
- 12- İst. Sık. Kom. yargılanmaya başlandı
- 13- 1983-1984 dönemi hububat destekleme alımlarında uygulanacak avans
- 14- baş fiyatları açıklandı
- 15- Amerikan hükümeti, Nikaragua'nın ABD'ndeki 6 konsoloslugunu kapattı

Beş L.Amerika Komünist ve İşçi Partisi temsilcileri, bir toplantı
 YORUM: yahparak, Regan yönet. Orta Amerikadaki saldırı politikasını gör-
 Yazan: Öm. Spk: Öm.

Bağlığı : Militaristler acele ediyor
 Konusu :

YAZILAR :

Bağlığı: Dünyaya bakış programını: Cenevre görüşmeleri; İsrail;
 Konusu : /Yaz: Al./ Spk: Nec./ Tah./

YAZILAR:

Bağlığı:

Konusu :

YAZILAR:

Bağlığı:

Konusu :

- Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Turgut, Türkiye-Sovyetler Birliği Karma Ekonomik Komisyonu'nun toplantısına katılmak üzere Moskova'ya gitti. Çeşitli Bakanlıklarla Kamu Kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan Türkiye heyeti ile Sovyetler Birliği yetkilileri arasında yapılacak görüşmelerde, iki komşu ülke arasındaki endüstri, enerji ve ticaret alanındaki işbirliği ele alınacak. Yapılan açıklamada, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Turgut'un başkanlığındaki heyetin, 12 Haziran'da Türkiye'ye döneceği bildiriliyor.

-- Kuzey Atlantik Paktı-NATO'nun ,Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutan Yardımcısı Kivling, Ankara'daki görüşmelerini tamamladıktan sonra İzmir'e gitti. Günter Kivling, İzmir'deki NATO Güney-Doğu Avrupa Müttefik Kara Kuvvetleri Komutanı Güneral'ı ziyaret etti. Ve ardından İzmir'deki NATO 6. Taktik Hava Kuvvetleri Komutanlığını ve buradaki tesisleri gezdi.

Öte yandan Cunta üyesi ve Hava Kuvvetleri komutanı Şahinkaya, uçak sanayi kurma çabalarıyla ilgili yeni bir görüşmede bulundu. Şahinkaya'nın resmi konuğu olarak Ankaraya gelen Güney Kore Hanji Endüstri Gurubu başkanı ile yapılan görüşmede Uçak Sanayii kurulması konusunda bilgi alış- verişinde bulunuldu. Şahinkaya, K Güney Koreli Hanji Endüstri Gurubunu ,Havacılık Sanayii konusunda otorite sahibi olarak övdü,

Diğer yandan, Pentagon Türkiye'ye yeni silah satma çabalarını da sürdürüyor. Amerikan Savunma Bakanlığı ,Türkiye'ye 155 milyon dolar tutarında modern tank satılmasına ilişkin bir tasarıyı Kongreye sunarak, üyelere onaylamasını istedi.

--- Cuntanın demokrasiye geçiş konusundaki iddialarının tutarsızlığı karışısında Batı kamuoyunda beliren kuşku ve tepkiler de devam ediyor. Kuzey Atlantik Asamblesinin içinde bulunduğumuz hafta sonunda Kopenhag'da çalışmalarına başlayacak olan Genel Kurul raporunda, Türkiye'deki demokrasinin, kontrollü bir demokrasi olacağı belirtildi. NATO'ya üye ülkelerin Parlamentolarından gelen delegelerle yapılacak ,Kuzey Atlantik Asablesi bu raporda seçilecek yeni Parlamentonun da , bir tampondan ibaret olacağını belirtiyor. Politik mücadelenin başlamasıyla, gerginliklerin artacağı ileri sürülen Raporda,"askeri yöneticiler ⁱⁿ başta basın olmak üzere, yöneltilen tüm ileştirilere karşı duyarsızlıkları giderek artmaktadır"deniyor.

2 Hollan'dalı Parlamenter Tom Freyger'in imzasını taşıyan Raporda, cunta Anayasası ve onun çıkardığı siyasi partiler yasaları kısıtlayıcı ,bazı noktalarda dengesiz olarak niteleniyor.

--- NATO Dışışleri Bakanları İlkbahar toplantısına katılmak üzere Dışışleri Bakanı Türkmen Paris'e gitti. Amerikan Dışışleri Bakanı Sultz'un Batı Avrupaya yeni atom roketlerinin yerleştirilmesinden önceki son NATO toplantısı olarak nitelendiği Paris toplantısında, Vaşington'un NATO'nun Brüksel-78 Kararının tekrar uygulanması için baskıda bulunacağı belirtiliyor.

Öte yandan Dışışleri Bakanlığı ,Yunanistan'ın önerdiği Türkmen-Haralambopulos görüşmesinin 10 Haziranda yapılacağını açıkladı.

--- Milli Güvenlik Konseyi ,Anavatan Partisi ile Halkçı Parti'den yedişer kurucu üyeyi veto etti. Bu iki partiden yapılan açıklamaya göre, Anavatan Partisi Veto edilen kurucular üyelerinin yerine yeni kurucu üyeler önermeyecek. Halkçı Parti ise yeni isimler sapta-yacak.

Öte yandan Sosyal Demokrasi Partisi Genel Başkanı Erdal ~~Özkan~~, İnönü, Partinin Genel Sekreteri Ahmet Durakoğlu ile birlikte Milliyetçi Demokrasi Partisi, Halkçı Parti, ve Anavatan Partisi genel merkezlerini ziyaret ederek, bu partilerin genel başkanları ile birer görüşme yaptı. ~~İnönü~~ Erdal İnönü, böylesi görüşmeleri sağlıklı demokrasiye geçiş için gerekli girişimler olarak tanımladı. ~~yaxşalıstır~~

Diğer yandan, Milliyetçi Demokrasi Partisi genel başkanı Turgut Sunalp, kendisine yöneltilen suçlamalarla ilgili olarak , "ben emirle

parti kurmadım," diyerek, kendisini savunmaya çalıştı. Sunalp, Evren bizim yanımızda değil, olsa olsa biz onun yanında oluruz" şeklinde konuştu.

----- Ankara'daki resmi görüşmelerini tamamlayan Bulgaristan Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov, Evren'le birlikte Ege'nin tarihi ve turistik yerlerini gezdi. Perşembe günü Todor Jivkov'un Türkiye'den ayrılması ve Ankara'daki görüşmelerle ilgili olarak Türk-Bulgar Ortak Bildirisinin yayınlanması bekleniyor.

---- 68 kişinin idam cezası istemiyle yargılandığı, 78 sanıklı DİSK davasının İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı * Mahkemesinde devam edildi. Duruşmada söz alan DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, DİSK'in Yurtdışındaki bazı kuruluşlarla yazışmalarına ilişkin suçlamalar üstüne, "Türkiye dışındaki işçilerin durumlarıyla ilgilenmek suç sayılamaz" dedi. Diğer yandan, DİSK'e bağlı Tek-Ges-İş Sendikasının 27 yöneticisi İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca yargılanmaya başlandı. Sendika yöneticileri için 6 yıl ile 20 yıl arasında değişen hapis cezaları isteniyor. Mahkemede ayrıca, Tek-Gesİ-İş sendikasının kurulu, ekonomik ve sosyal düzeni değiştirmek hedefine yönelik ,yasadışı faaliyetlerde bulunduğu iddia edilerek, kapatılması da istendi.

Canlı
— "Milliyet" gazetesi yazarlarından Oktay Akbal'ın hakkında daha önce verilen üç aylık hapis cezasının infazı dört ay süreyle ertelendi. Bilindiği gibi, Oktay Akbal 6 Ekim 1982'de "Milliyet"
em

gazetesinde çıkan "Yurttaşlık Görevimiz" adlı yazısından dolayı, üç ay hapis cezasına çarptırılmıştı.

-----1983 -1984 dönemi hububat destekleme alımlarında uygulanacak avans baş fiyatları açıklandı. Bakanlar Kurulu'nun "Resmi Gazete"de yayınlanan konuyla ilgili kararına değinen Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü Halil Çeten, Ofis tarafından satın alınacak ürün bedellerinin peşin ödeneceğini söyledi. Karara göre, Toprak Mahsulleri Ofisi birinci derece makarnalık buğday için 32, ikinci derece makarnalık buğday için 30, üçüncü derece makarnalık buğday için de 28 Lira verecek. Avans başfiyat birinci grup ekmeklik buğday için 28 ~~lira~~, ikinci grup için 26, ~~lira~~, üçüncü grup ekmeklik buğday için de 25 lira olarak belirlendi. Çavdar ve yemlik Arpanın kilosu 18 lira, beyaz arpanın kilosu 19 lira, baş fiyatla alınacak .

-- Regın yönetimi,Orta Amerika'daki ilerici,demokratik ülkelere ve bölgenin ulusal kurtuluş savaşıçılarına karşı saldırı politikasını sürdürüyor: Amerikan hükümeti,Nikaragua'nın ABD'deki 6 konsolosluğu nu kapattı. Ayrıca Vaşington yönetimi,Nikaragua'nın ABD'deki 21 resmi temsilcisinin derhal ülkeyi terketmelerini istedi. Regın yönetiminin bu girişini konusunda bir açıklama yapan Nikaraguadaki Sandinist hükümeti ^{in Benke} yöneticisi Daniel Ortega,Vaşingtonun bu girişimini Nikaraguaya ve Orta Amerika ülkelerine karşı girişilen bir çatışma ve saldırı eylemi olarak niteledi.

Öte yandan Regın yönetiminin Orta Amerika'daki saldırı politikasını görüşmek için 5 Latin Amerika ülkesinin komünist ve işçi partisi temsilcileri bir toplantı düzenlediler. Kolombiya,Kosta Rika,

Meksika, Panama ve Venezuela komünist ve işçi partileri temsilcilerinin katıldığı toplantıdan sonra yayınlanan Ortak Bildiride, Regın yönetiminin Orta Amerika ülkelerine karşı sürdürdüğü saldırı politikası sert bir biçimde yerildi. Bildiride, Vaşington yönetiminin Orta Amerika ülkelerindeki ilerici, demokratik, barışsever güçlerin ulusal bağımsızlık, egemenlik, özgürlük savaşımını ezmek için giriştiği saldırı ve provokasyonları giderek yoğunlaştırdığı, bu amaçla, bölgedeki uydusu diktatörlük rejimlerini her bakımdan desteklediği vurgulanıyor. Nikaragua halkının kendi geleceğini özgürce kendisinin belirlemesi hakkının, bağımsız bir toplumsal düzen kurma girişimlerinin desteklendiği açıklanan Ortak Bildiride, bölgenin tüm komünist ve işçi partileri, ABD'nin ^{Orta Amerika'daki} bölgedeki saldırı politikasına karşı ortak savaşıma çağrılıyor.

-- Sovyet "Pravda" gazetesi, Cenevre görüşmelerinde bir ilerlemenin sağlanması için hâlâ olanakların varolduğunu belirtti:Cenevredeki Sovyet-Amerikan görüşmeleri üstüne bir yazı yayımlayan Sovyet "Pravda" gazetesi,Sovyet hükümetinin Mayıs ayının sonunda yaptığı açıklama üzerinde duruyor. Gazete özetle şunları yazıyor:"Sağduyu sahibi her politikacı,Mayıs ayı sonunda yapılan Sovyet hükümeti açıklamasına,Batı ülkelerini bir tehdit girişimi olmadığını,tam tersine zamanında yapılmış gerekli bir uyarı olduğunu görebilir. Vaşingtonun ve ortaklarının,Persing ve Kruyz adlı Amerikan yapısı yeni nükleer roketlerin Batı Avrupaya,Sovyet roketlerine karşı dengenin sağlanması amacıyla yerleştirileceği savları,temelsizdir, gerçekleri çarpıtma girişimidir. Amerikan bilim adamlarından Diğlz'in haklı olarak belirttiği gibi, Sovyetler tüm roketlerini sökseler de,ABD yönetimi,Batı Avrupa'ya söz konusu roketleri yerleştirmek

için başka gerekçeler bulacaktır. Bütün bu olumsuz gelişmelere karşın, Sovyet hükümeti, Cenevre görüşmelerinde bir ilerlemenin sağlanması olanaklarının hâlâ varolduğu kanısındadır. Sovyetler Birliği böyle~~se~~ bir ilerlemenin kaydedilmesi için elden geleni yapmaya hazırdır. Ne varki, ABD yönetiminin yaptığı tüm öneriler, böyle~~se~~ bir ilerlemenin sağlanmasını içermiyor, tersine silahlanma, nın daha ^{da} tırmandırılmasını amaçlıyor".

--F.Almanya sosyal-demokrat partisi SPD'nin ~~Federal~~ Meclis~~te~~ ^{grubu,} ~~fraksiyonu,~~ Batı'da ve Doğu'da nükleer silahların bugünkü düzeyde dondurulmasını istedi. DPA ajansının bildirdiğine göre, konuyla ilgili bir önergenin Sosyal-Demokrat Parti ^{grubunca} ~~fraksiyonunca~~ önümüzdeki günlerde Federal Meclise sunulacaktır.

Öte yandan, F.Almanya'daki Yeşiller Partisinin ~~iki~~ Meclis Üyeleri, Amerikan roketlerini F.Almanya topraklarına yerleştirme kararı

üstüne bir halk oylaması yapılmasını istediler. Yeşiller Partisinin yöneticileri, F.Almanya komuoyunun çoğunluğunun Amerikan nükleer roketlerinin F.Almanya topraklarına yerleştirilmesine karşı olduğunu açıkladılar.

--Yunanistan'da, Amerikan üslerinin kaldırılması istemiyle düzenlenen 10 günlük ~~xxxxxxx~~ kampanya sona erdi. Bu kampanya çerçevesinde ülkenin değişik kentlerinde düzenlenen yığinsal eylemlerde, Yunanistan topraklarındaki Amerikan saldırı üslerinin sökülüp atılması, Balkanların nükleer silahlardan arındırılmış bir bölgeye dönüştürülmesi istendi.

-- Afrika Birliği Örgütünün 19.tepe toplantısı Etiyopya'nın başkenti Adis Abeba'da çalışmalarına başladı. Örgütün başkanı Daniel Moi, yaptığı açılış konuşmasında, Güney Afrikadaki ırkçı rejimin Namibiya halkına karşı sürdürdüğü kanlı terörünü, Angolaya ve Mozambike karşı

aralıksız saldırılarını sert bir biçimde yerdı.

-- Saldırgan İsrail, işgal ettiği Lübnanın güneyinde sivil halka karşı terörünü giderek şiddetlendiriyor. Ajanslar, İsrail'in Lübnana karşı giriştiği saldırının 1.yılıannını dolasıyla düzenlen~~en~~ protesto eylemlerini bastırma amacıyla İsrail birliklerinin işgal bölgesindeki kentlerde, köylerde korkunç terör estirdiğini, yüzlerce kişinin tutuklandığını bildiriyorlar. Yapılan açıklamaya göre, sadece Çarşamba günü Sayda kentinde 100'den fazla insan tutuklanmış^{dı}.

-- Arjantin KP, yayınladığı bir bildiride, ülkenin tüm demokratik güçlerini 30 Ekim seçimlerinde ortak aday göstermeye çağırdı. Arjantin KP'nin çağrısında, böyle~~ni~~ bir bağlaşıklıkla, ülkede demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanması çalışmalarına önemli katkıda bulunacağı vurgulanıyor.

-DÜNYAYA BAKIŞ-

()

/Yayına hazırlayan İhsan Özeroğlu/

11. ----Sayın dinleyenler, bu programımıza da Cenevre'den başlayalım!
Dünyamızda bir sıra gerginlik ocağı, savaflara yolaçabilecek bölgeler
var kuşkusuz. İnsanlığın önümüzdeki dönemde yaşamını etkileyecek bir-
çok gelişme ve forum da yok değil şu günlerde. Ama dünya hakklarının
ümit dolu gözleri Cenevreden ayrılmıyor. Bu doğaldır da. Burada, yeryü-
zünün yazgısını, tüm insanlığın ve ~~her~~ ayrı ayrı her kişinin gelece-
ğini yakından ilgilendiren görüşmeler sürüyor. Bu hafta, hem Avrupada
orta menzilli nükleer roketlerin sınırlandırılması ve hem de strate-

jik silahların sınırlandırılması üstüne Sovyet-Amerikan görüşmelerinde birer yeni oturum yapıldı. Amerikan tarafı, NATO'nun son toplantılarında ve 7 emperyalist ülkenin Vilyamsbürg toplantısında dayattığı belgelerde, Cenevrede anlaşmaya varılamazsa yeni Amerikan roketlerinin otomatikman yerleştirilmeye başlanması kararının vurgulanmasında daha da yüreklenmiş olmalı ki, eski konumunda ayak diremekle birlikte bu kez tam esnek bir tutum aldıkları yolunda açıklamalarda bulunuyor. Yani ~~bir yandan~~, NATO'nun Brüksel kararları uyarında Batı Avrupaya yerleştirilmesi öngörülen Pörşing-2 ve Kruys roketlerini bu yıl ~~karş~~ sonunda konumlandırmaya başlayabilmek için görüşmeleri bloke etmeye devam ediyor.

T. ---Biliyorsunuz değerli dinleyenler, Vaşingtonun dayatmasıyla alınan söz konusu NATO kararına gerekçe olarak, Sovyetlerin son 10 yılda

hızla silahlanıp bu alanda üstünlük sağladığı ileri sürülüyor. Buna örnek olarak da, SS-20 Sovyet roketleri gösteriliyor. Stratejik silahlarla ilgili gerekçe de aynı temel üzerinde. Buna aslında gerekçe değil, bahane demek gerek. Çünkü ^{bu} üstünlük sağlamak gibi somut bir amaç saptayıp bunu haklı gösterecek uydurmadan başka bir şey değildir. Yalnız şu kadarını anımsayalım: Pörşing-2 ve Kruys roketlerinin geliştirilmesini öngören ayrıntılı plan ~~sağlanmıştır~~ ve programlar, 70'li yılların ilk yarısında hazırlanmıştı. Oysa o zaman Sovyetler Birliğinde SS-20 roketlerinin ne programı ve ne de bu roketlerin kendileri söz konusuydu. Demek ki, 1979'da alınan kararda söz konusu edilen Pörşing-2 ve Kruys'lar, SS-20'ler olgusu ortada yokken hazırlanmıştı. ABD'nin 1975 mali yılı bütçesinde Pörşing-2'lerle ilgili özel program yer alıyordu.

N----- Regin yönetiminin Amerikan ordusuna aldığı yeni stratejik silahların ezici çoğunluğu da, önceki devlet başkanları döneminde geliştirilip denenmişti. 70'li yılların ta başında Nikson yönetimi "Traydent" adı altında yeni tip atom denizaltısı ve roketleri geliştirme planını açıkladı. 1972'de kıtalararası balistik MX roketleri geliştirilmeye başlandı. 1979'da Başkan Kartır 200 MX roketi üretme kararında olduklarını açıkladı. Nikson ve Fordun başkanlık dönemlerinde B-1 stratejik bombardıman uçaklarını geliştirme çalışmaları başlatıldı. Aynı dönemde , karşı tarafın hava savunma sistemi ve radarlarını aşabilecek alçaklıkta uçabilen Stels adlı bombardıman uçaklarından söz edilmeye başlandı. 1978'de bu uçakların Nellis üssünde denemeleri başlatıldı. 70'li yıllarda stratejik kanatlı roketlerle ilgili yoğun hazırlık çalışmaları yapıldı. Mayıs 1976'da Başkan Ford şöyle övünüyordu:

V:---"Bu önemli silah tipini geliştirmede biz dünyada en ön konumlardayız".

IV:---- Ve Karter 1977'de bu/roketler^{kanatlı} yeşil ışık yaktı.Yine 70'li yıllarda nötroh bombası,uzaydan kullanılacak silahlar,lazer silahı,ışın silahı,radyolojik,kimyasal,biolojik silah gibi değişik türden yeni yığın sal kırım silahlarıyla ilgili yoğun hazırlık çalışmaları yürütüldü. Batılı askeri uzmanların ortak görüşüne göre ~~de~~,Traydent,MX,Stels,Pörşing ve kanatlı roketler,ilk darbeye yönelik silahlar olarak öngörülmüştür ve sosyalist devletlerin savunma ve politik merkezlerine darbeyle başsız bırakmayı öngörmektedir.Pentagonun 70'li yıllardaki bu eylemleri S.Birliğine ve öteki sosyalist ülkelere karşı yoğun saldırı hazırlığının somut kanıtlarıdır.

V:---Cenevredeki görüşmelere gelince,bu görüşmelerde Amerikan tarafının

" tutumu, ~~yani~~ tek yanlı üstünlüğe yönelik "sıfır çözüm" ve "ara çözüm" formüllerinde ayak diremesi, bu hiyetlerin resmen itiraf edilmesinden başka bir şey değildir.

---- MÜZİK ----

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

N ----Değerli dinleyenler, Vaşington yönetiminin Cenevre görüşmelerindeki konumunda ve Pentagonun yoğun silahlanma planlarında açıkça ifadesini bulan askersel üstün^{lik}, savaş hazırlığı ve yayılma planlarının hiç te yabana atıl^amayacak bir parçasını, bir uzantısını, bölgemiz Yakın-Doğuda görüyoruz. Son dönemde buradaki gelişmelerin tehlikeli boyutları hızla genişliyor. Ve yine Beyaz Saray yönetiminin doğrudan etkisiyle oluyor bunlar. Bundan 1 yıl önce Lübnana dalan Tel-Aviv birlikleri, buradan çekilmek şöyle dursun, Amerikan modeli sözümona barış anlaşmasına karşı daha da artırılıyor. Provokasyonlar, baskılar, silahlanma girişimleri birbirini izliyor. Bu gelişme, özellikle bölge halklarında, ilerici güçlerinde derin kaygılar uyandırıyor.

T. ----Arap ülkeleri komünist ve işçi partilerinin bu hafta başında yayınladıkları Ortak Bildiri bunun somut bir ifadesi oldu. Halklarımızın, işçi

sınıfının öncü gücü, barışın ve ulusal çıkarların ardıcıl savunucusu olarak komünist ve işçi partileri, İsrail'in yeni saldırı hazırlıkları ve emperyalizmin bölgeyle ilgili yayılma planları konusunda kamuoyunu uyardılar. Arap ülkeleri komünist ve işçi partilerinin ortak bildirisinde özetle şöyle deniyor:

N. ---"İsrail Lübnandaki birliklerini artırmaya devam ediyor. ABD İsrail'e yeni modern silahlar sağlıyor. Kendi savaş gemilerini de Lübnan'ın kara suları yakınlarına konumlandırmış bulunuyor. Bütün bunlar, İsrail ile ABD'nin ortak saldırı planını gerçekleştirme hazırlıklarıdır. Arap ülkeleri komünist ve işçi partileri Birleşik Amerikanın denetiminde İsrail ile Lübnan arasında varılan anlaşmaya kesinlikle karşıdırlar ve bu anlaşmayı Amerikan emperyalizminin Orta Doğuda politik ve askersel egemenliğini güçlendirme, bölgedeki askersel varlığını artırma yönünde atılan

bir adım olarak nitelemektedirler. Bu partiler bölgenin tüm ilerici, demokratik ve barışsever güçlerini, ortak düşman İsrail siyonistlerine ve Amerikan emperyalizmine karşı savaşında eylem ve güç birliğine çağırmaktadırlar."

D. ---- Değerli dinleyenler, Pentagon şeflerinin, NATO elebaşılarının Yakın Doğuyla ilgili bu planlarında ülkemize nasıl bir ^{rol} ayırdıkları iyi biliniyor. Bir NATO üyesi olarak Türkiye ordusundan birliklerin, bağıntısız bir devlet olan Irak topraklarına girip Kürtlere karşı kırımlara girişmesi, Anadolu topraklarında "Serüven Ekspresi-83" manevralarında boy gösteren çevik kuvvetler, genişletilmekte olan üsler ve hava alanları bu rolü ortaya koyuyor. TKP MK'nin 2 Haziran günü yayınladığı Bildirisinde, "Cunta, Irak toprakları üstünde, Kürt halkına karşı kanlı bir imha hareketi başlattı. Yüzyıllardır ezilen Kürt ulusu üzerinde oynanan bu kanlı

oyun, Türkiyeyi Orta-Doğuda Amerikan jandarmalığına alıştırmanın alçakça bir provasıdır."deniyor. Ve TKP, Türkiyenin yazgısını değiştirmenin, barış ve ulusal demokrasi güçlerinin elinde olduğunu vurgulayarak, şu çağrıyla yapıyor:

N. --Cuntayı ve saldırgan ABD emperyalizmini durdurun!

-MÜZİK----

T. ----Sayın dinleyenler, Amerikan emperyalizminin açık desteğiyle İsrail'in komşu ülkelere saldırılarını sürdürdüğü şu günlerde, komşu ülkeler arasında dostça, yapıcı işbirliğinin önemi daha da artıyor. Gerginliklerin arttığı, yumuşamayı bahtalama çabalarının yoğunlaştırıldığı günümüzde, özellikle toplumsal düzenleri değişik devletler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi özel bir önem taşıyor. Bu tip ilişkilerin

belki de en tipik örneklerinden birini Sovyetler Birliği ile Finlandiya arasındaki ilişkilerdir. Şu günlerde bu iki komşu ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesinde yeni bir dönem başladı: Finlandiya devlet başkanı Koivistonun Moskova gezisi sırasında, Fin-Sovyet Dostluk İşbirliği ve Yardımlaşma Anlaşması, 20 yıl süreyle uzatıldı. 1948'de imzalanmış olan bu anlaşma üçüncü kez uzatılıyor. 35 yıllık geleneksel Fin-Sovyet işbirliği ve dostluk ilişkilerinin 20 yıl için daha yeni bir protokolle pekiştirilmesi, gerginlik yanlılarının, silahlanmayı tirmandırmayı ^{KP} halkı göstermeye çalışanların "Sovyet tehlikesi" tezlerini yayanların hiç te hoşuna gitmiyor. Bu doğaldır da, çünkü Fin-Sovyet ilişkilerinin niteliği ve sonuçları, onların halkların kafasına sokmaya çalıştığı yalanları açığa vuruyor.

N-----Sovyetler Birliği ile Finlandiya tam eşit taraflar olarak işbirliği

yapıyorlar. Birbirlerinin içişlerine karışmanın izi bile yoktur bu ilişkilerde. Her taraf ötekinin egemenliğine ve ulusal çıkarlarına saygı gösteriyor. Bu işbirliği karşılıklı yarar temelinde yapılıyor. Bu işbirliği, yalnız ekonomik ~~işbirliği~~ ve ticari alanlarda değil, aynı zamanda barış ve uluslararası güvenlik konularında da etkin bir düzeye ulaşmıştır. Örneğin, her iki ülke de barış içinde yan yana yaşama ilkesinin, yumuşama politikasının, günümüzde tek akıllıca alternatif olduğu görüşünü paylaşıyor. Kuzey Avrupada, Baltık denizi bölgesinde ve öteki bölgelerde atom silahları bulunmayan bölgeler oluşturulmasına yönelik girişimleri içtenlikle destekliyorlar. Şöyle ki, Fin-Sovyet ~~etk~~ geleneksel işbirliği ilişkileri, değişik toplumsal düzene ve ideolojiye bağlı devletler arasında, ne kadar başarılı ve yararlı ilişkiler kurulabileceğinin açık kanıtlarındandır.

-----Finlandiya Devlet başkanı Koivisto, Moskovada, onuruna verilen yemekte yaptığı konuşmanın bir yerinde şöyle diyordu:

--"Finlandiya ile S. Birliği arasındaki ilişkiler, istikrarlı, çok-yönlü ilişkilerdir ve bunlar, hem karşılıklı gezilerle ve hem de günlük yaşam içinde, yeni yeni içerik ve yönlerle zenginleşmektedir. Finlandiya'nın uluslararası alandaki istikrarlı durumunu çözümleyici bir biçimde etkileyen unsur, şudur ki, Finlandiya büyük bir Devletle, S. Birliği ile, ilişkilerini ¹⁹⁴⁴ ~~öz~~ değişmeyen ana belge temelinde, 35 yıl boyunca geliştirmiş ^{olmuştur} ~~dir~~. Bu uzun görüşlü politika sonucunda Fin-Sovyet ilişkileri, uluslararası havada ve politik konjonktürdeki değişikliklere bakmaksızın istikrarlı bir iyi komşuluk ilişkisinin örneklerinden biri olmuştur. Kuşkusuz ki, dünya ekonomisindeki dalgalanmalar, ikili ticaretimizi de şu veya bu ölçüde etkilemiştir. Ama biz, bu sorunları geleneksel dostluk ilişkileri

ruhunda, karşılıklı anlayış temelinde ve karşılıklı yarar açısından
çözmeyi başarıyoruz."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP'nin SESİ

günün yorumu

9.6.983.ÖM.

MİLİTARİSTLER ACELE EDİYOR

Kanatlı roketler İngiliz Grinem Komman askeri üssüne, daha önce öngörüldüğü gibi Ekimde değil de, Temmuz başlarında yerleştirilecek. Bunu iki İngiliz sayıyı Kriçli ve Kaptrayt Vaşington'da bir toplantıda açıkladılar. Bu açıklamanın yapıldığı günlerde NATO ~~kararını~~ dışişleri bakanları Pariste iki günlük bir toplantı için biraraya geldiler. Toplantının ana konusunu yeni amerikan orta menzilli roketlerinin Batı Avrupaya yerleştirilmesi kararının uygulamaya geçilmesi sorunu oluşturmaktadır. Amerikan dışişleri bakanı Şultz, toplantı öncesinde yaptığı bir açıklamada, toplantının sonuçlarını daha başlamadan önce NATO ilan etti. Şultz, dışişleri bakanlarının bu toplantısının nükleer füzelerin Batı Avrupaya yerleştirilmesi kararının uygulanmasına geçilmesi yönünde son toplantı olacağını belirtti. Böylece, Amerika

yönetimi Cenevrede Sovyetler Birliği ile ABD arasında ^{nükleer} stratejik silahların sınırlandırılması ve azaltılması görüşmelerinde bundan böyle de engelleyici bir tutum izleyeceklerini Sultzun açıklamasıyla bir kez daha açığa vurmuş oldu. Oysa, yedilerin Vilyamsbürg dernek toplantısında Amerikan yönetimi, bağlaşıklarını ikna etmek için "~~Sovyetler Birliği~~ nükleer silahsızlanmada Sovyetler Birliği ile işbirliğine hazır olduğunu" söylüyordu. Şimdi bu sözlerin ardına gizlenen ^{II}Reginlar tehlikeli nükleer silahlanma yarışını alabildiğine tırmandırıyor, nükleer savaş yolunda her gün bir adım daha atıyor. ¹⁷

Neden NATO ve Pentagon militaristleri nükleer roketleri yerleştirme acele ediyorlar? Bunun başlıca nedeni, Batı Avrupada çok geniş yığınların Amerikan ve NATO planlarının yarattığı tehlikelerin bilincine varmış olmasıdır. Artık Batı kamuoyu, "Sovyet tehlikesi" yalanının yalnız ve yalnız Amerikanın ve NATO nun ölüm saçan nükleer savaş planlarını gizlemek için ortaya sürüldüğünü bugün dünden çok daha iyi

görüyor, anlıyor. İşte bundan ötürü de Amerikan kanatlı roket ve Pershing-2"lere karşı "etten barikatlar" kuruyor, Batı Avrupadaki Amerikan askeri üslerine karşı yığinsal miting ve gösterilere katılıyor. Ve Batı kamuoyu Sovyetler Birliğinin, diğer sosyalist ülkelerin nükleer savaş tehlikesini önlemeyi, barış ve güvenliği sağlamayı amaçlayan somut, yapıcı barış önerilerinin yakıcı/önemini giderek daha iyi kavriyor, barış içinde yanyana yaşama alternatifini tek çıkar yol olarak görüyor. Tüm bu nedenler Amerikan ve NATO militarist çevrelerini orta menzilli nükleer roketleri bir çırpıda yerleştirme-ye zorluyor. İşte, Pariste çalışmalarına başlayan NATO dışişleri bakanlarının toplantısı, bu doğrultuda yeni ve tehlikeli bir adım oluşturmaya çalışıyor. Bu toplantıya cuntanın dışişleri bakanı Türkmen de katılıyor. Gerçi cuntacılar zaman zaman barıştan, silahsızlanmadan yana sözler ediyorlar, ama bu sözlerin attıkları tehlikeli ve serüvenci adımlarla

yeni
yakın-uzak hiçbir ilişkisi yoktur. Örneğin cunta/amerikan orta men-
nükleer
zilli roketlerinin Batı Avrupaya yerleştirilmesi planını destekliyor
Daha geçenlerde savunma bakanı Bayülken NATO Brüksel toplantısında
amerikan ölüm roketlerinin Batı Avrupaya yerleştirilmesini öngören
bir kararın altına imzasını attı. Bayülken bu kadarla da yetinmedi.
NATO ortak elektronik eğitim merkezinin Konyaya, Amerikadaki ortak
jet pilotu eğitim merkezinin de Çiğli'deki hava üssüne aktarılmasını
Bunlar neyin habercisidir?
istedi. Bugün Amerikan "çevik kuvvetlerine" Erzuruma indirme yapmasına
izin verenler, yarın Türk ordusunun çevik kuvvetlerle birlikte Orta
Doğuya sürülmesine de izin verebilirler. Irak topraklarından, hareket den binnat
Bugün, amerikan füzelerinin
Bir isyati
Batı Avrupaya yerleştirilmesi kararlarını onaylayanlar, yarın bu çözöl m.
nükleer ölüm silahlarının topraklarımıza yerleştirilmesine de izin
verebilirler. Zaten cunta ordusu Basra Körfezinde Amerikan jandarma-
lığına alıştırmaların daha şimdiden prevalarını yapıyor. NATO roket

planlarını onaylayan ^{marko} ~~ama~~ cunta ~~ihbarı~~ Persinglerin Türkiye için topraklarına gelecekte yerleştirilmesinin daha şimdiden kapıyı aralamış oluyor. Kuşkusuz tüm bu tutumlar, ülkemizi savaş tehlikesiyle yüzyüze getiriyor.

Ancak şunu akıldan çıkarmamak gerek. Artık Amerikan ve NATO milita-
ristlerinin ~~yağın~~ yağın bir nitelik alan antiroket hareketini, barış
isteyen ^{halkları} ~~Batı kamuoyunu~~ "Sevyet tehlikesi" yalanlarıyla oyalayabilecek
bir güce sahip değildir. ~~Sevyetlerin~~ Sevyetlerin antiroket hareketini parçalama,
ezme girişimlerinin hiç biri de amacına ulaşmıyor. Öte yandan,
~~Amerikanın~~ Amerikan yönetiminin tek yanlı askersel üstünlük sağlama
çabalarına ~~da~~ olanak tanınmayacağı ^{diyecektir} ~~dir~~. Sevyet hükümetinin Mayıs sonunda
yaptığı açıklamada, eğer Amerika yeni atom reketlerini Batı Avrupaya
yerleştirirse, Sevyetler Birliği kendisi ve bağlaşıklarının güvenliğini
sağlamak için gerekli her türlü karşı önlemi zamanında alacaktır"
deniyor. Bu, Amerikaya, tüm NATO üyelerine ve bu arada Türkiyeye yapıl-

miş ciddi bir uyarıdır. Türkiyenin, amerikan nükleer füzelerinin ^{atı} b
Avrupaya yerleştirilmesinden kazanacağı hiç bir şey yoktur, kaybedece
ği ise çok şey vardır. Ve bundan ötürü biz kemünistler, tüm barış ve
ulusal demokrasi güçleriyle birlikte vargüdümüzle barış, silahsızlan-
ma ~~za~~ iş ~~ı~~ ve ekmek için Amerikanın yeni atom roketlerine karşı
savaşmayı, en başta gelen görevimiz olarak görüyoruz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI